

V Panami se nocoj govori, da ni še gotovo, ali bodo obnovljeni diplomatski odnosi z ZDA, ker panamska vlada zahteva, da se ZDA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 3,5, najnižja 0, ob 19. uri 2, višje 37 odst., zračni tlak 1031,7, veter 30 km vzhodno-zahodno, sunki burje 65 km, nebo jasno, morje razgledno, temp. morja 8,5

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 17. januarja
Sonce vzhaja ob 7.42 in zahaja ob 16.48. Dolžina dneva 9.06, Luna vzhaja ob 9.29 in zahaja ob 19.32
Jutri, SOBOTA, 18. januarja
Vera

Z REDNE SEJE PREDSEDSTVA SLOVENSKE KULTURNO GOSPODARSKE ZVEZE

SKGZ proti razlaščenju, kolonizaciji in diskriminaciji v sodnih organih

Protestno pismo Skupne slovenske liste generalnemu vladnemu komisarju zaradi razlaščenja na področju Boljuna, Doline in Milj

Sinoči se je sestalo na redni seji Predsedstvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je vpraševalo o nekaterih pomembnih vprašanjih. Tako je Predsedstvo nadaljevalo razpravo o razlaščenju zemljišč s strani Ustanove industrijskega pristanika, ki jo je pričelo že na seji 7. 1. 1964. Predsedstvo SKGZ je soglasno odobrilo naslednjo izjavo:

Ustanova žavelskega industrijskega pristanika v Trstu razlašča že od svoje ustanovitve na osnovi odloka ZVU št. 66 od 1.5.1953 zemljišča za potrebe industrijske cone. Pri tem se ustanova ne drži postopka, ki je predviden v veljavni vseslovenski zakonik št. 2359 iz leta 1965, ampak samovoljno kupno ceno. Istočasno ustanova na osnovi omenjenega ukaza ZVU ne uporablja pri cenitvi določenih ustavnih veljavljivega kriterija tržne vrednosti, temveč ocenjuje ta zemljišča kot nezadovoljiva in ponuja na tej podlagi smešno nizke cene zanje.

Na tak način so lastniki omenjenih zemljišč — po večini slovenske narodnosti — dvakrat oškodovani: odzema se jim obdelovalna zemlja in s tem osnova za preživljanje. Lastniki zemljišč so v odnosu do Ustanove industrijskega pristanika v Trstu v podrejenem položaju, saj nimajo možnosti in garancij, ki jih nudi zakon, da se pošteno in nepristransko ugotovi tržna cena zemljišč.

Ta praksa se izvaja že dalj časa in je prišlo do izredno ostrega primera prav v zadnjem času, ko je Ustanova industrijskega pristanika v Trstu na osnovi pooblastila prefekture razlaščila 144.479 km² m. zemljišč v katastrskih občinah Dolina, Boljuna in Milje.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza ponovno ugotavlja, da podobne pogoste razlase zemljišč na Tržaškem v živo zadevajo interese slovenskega prebivalstva kot pretežnega lastnika razlaščenih zemljišč, sibi njegovo že po fazizmu tako oslabljeno gospodarsko moč in ga postavlja v še bolj podrejen položaj. V mnogih primerih so zemljišča razlaščenja pridobila očitni težnji, ki so slovenski skupnosti škodljive.

SKGZ ostro protestira proti takemu ravnanju in poziva vse odgovorne kroge naj se v korist do brega sožitja obeh narodnosti preneha s tako prakso razlaščenja, zlasti pa zahteva od vladnega generalnega komisarja, da izpravi za lastniški člen ukaza št. 66 blivše ZVU in ga nadomesti s splošno veljavni državnimi predpisi.

Predsedstvo SKGZ je nato razpravljalo o pričetku sodnega leta in o imenovanju sodnih organov ter v tej zvezi soglasno odobrilo naslednjo protestno izjavo: Predsedstvo SKGZ je na svoji včerajšnji seji s presenečenjem in zaskrbljenostjo ugotovilo, da v seznamu nove sestave sodnih uradov in sekcij, ki je bil ob javljen ob prijli slovenskega otvritve sodnega leta 1964, ni bilo v analizi zanj pravično za lastniški člen ukaza št. 66 blivše ZVU in ga nadomesti s splošno veljavni državnimi predpisi.

Predsedstvo SKGZ je nato razpravljalo o pričetku sodnega leta in o imenovanju sodnih organov ter v tej zvezi soglasno odobrilo naslednjo protestno izjavo: Predsedstvo SKGZ je na svoji včerajšnji seji s presenečenjem in zaskrbljenostjo ugotovilo, da v seznamu nove sestave sodnih uradov in sekcij, ki je bil ob javljen ob prijli slovenskega otvritve sodnega leta 1964, ni bilo v analizi zanj pravično za lastniški člen ukaza št. 66 blivše ZVU in ga nadomesti s splošno veljavni državnimi predpisi.

SLOVESNOST NA SEDEŽU ZBORA V PALAČI «COSTANZI»

52 novih mestnih redarjev je včeraj položilo prisego

V kratkem bo zbor okrepilo še 30 redarjev drugega in tretjega natečaja, nato pa še 33 iz četrtega natečaja

Včeraj dopoldne je na posebni svečanosti stopilo v službo 52 novih redarjev 52. natečaja. Slovesnost je bila na sedežu zbora v palači «Costanza» in se je pričela ob 10. uri. V zboru so bili prisotni poleg poveljnika tu. di. zupana dr. Franzl, odborniki za oboje dr. Babilie in drugi funkcionarji občinske uprave.

52 novih redarjev, ki je včeraj priselilo in se je nato vključilo v stalež mestnih redarjev, je pravkar z uspehom zaključilo natečaj, ki ga je svoj čas razpisala občinska uprava.

Po prisegi so se novi redarji približali mizi, za katero je stal zupnik in podpisal zapisnik o prisegi, ki ga je nato podpisal tudi zupnik. Po končanem formalnostih je nove redarje nagovoril zupnik dr. Franzl, ki je poudaril veliko spoštovanje in spoštovanje do države in njenih zakonov, ki jih morajo vsi redarji spoštovati. V njihovem delu in zlasti pri njihovem stalnem, živem stiku s prebivalstvom.

Nato je zupnik dejal, da je vključitev 52 novih redarjev v stalež zbora prvi korak k popolni zasedbi predvidenega števila zbora. Zupnik je povedal, da se bo v kratkem zbor še bolj okrepil, ker se bo vključilo v stalež nova skupina 30 članov drugega in tretjega natečaja, ki sta sedaj v teku. V tem obdobju bodo tudi vključeni v stalež mestnih redarjev, s čimer se bo tudi redarska služba spopolnila in okrepila, da bo kos vsem potrebam mesta.

Pri tem je treba omeniti, da je občinska uprava v lanskem letu rešila nekaj važnih vprašanj v zvezi s slovesnostjo in delovnim umikom, kar nudi mestnim redarjem višje prejemke in boljše delovne pogoje. Poleg tega pa so v lanskem letu vključili mestne redarje v kategorijo uradnikov, s čimer se je njihov službeni položaj znatno izboljšal.

Prosvetno društvo «IVAN CANKAR» vabi člane in simpatizirje na «Društveni petek» danes ob 20.45

«POTOVANJE PO TURCIJI»
Predaval bo fotoreporter MARIO MAGAJNA
Vljudno vabljeni!

Slovensko gledališče v Trstu
V soboto, 18. t.m. ob 20. uri in v nedeljo, 19. t.m. ob 15.30 uri v prosvetni dvorani «Albert Sirok» v KRIZU

JOSIP RIBICIC
V kraljestvu palčkov
mladinska igra v treh dejanjih

Priporočamo našim obiskovalcem iz Kriza, da si predstavijo ogledajo v soboto, medtem ko bi bila nedeljska predstava namenjena predvsem prebivalcem okolinskih vasi.

V sredo, 22. t.m. ob 18. uri v Prosvetni dvorani na OPINAH na splošno željo občinstva ponovitev predstave

V kraljestvu palčkov
Vstopnice za vse predstave se lahko rezervirajo telefonsko pri upravi gledališča (telef. 32326).

V nedeljo dne 19. t. m. bo ob 15. uri v Slovenskem dijaškem domu v Trstu

II. RODITELJSKI SESTANEK
na katerega vabi upravo Dijaškega doma vse starše svojih rednih in zunanjih gojencev.

S sestankom bo združena kulturna prireditev, ki jo pripravijo gojenci svojim staršem.

Razna obvestila
Občni zbor zavarovalnice goveje živine v Bazovici bo v nedeljo, 19. t.m. ob 16. uri v strankah prostornih gostilne «Na Foki» pri Preslovih.

Tržaški filatelistični klub «L. Kosi» ima v nedeljo 19. t.m. redni sestanek ob 10. do 12. uri v U. del. Montecchi 6.

MLADINSKA INICIATIVA «OB- VESKA VSE SVOJE ČLANE, da se udeležijo važne seje, ki bo v ponedeljek, 20. januarja ob 20.30 v U. del. Geppa 9/II.

Gledališča
VERDI
V nedeljo ob 17.30 tretji ljudski koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom dirigenta Pietra Wolnyja in s sodelovanjem pianista Pier Narcisa Masija.

Program obsega skladbe: Rossini «Zemlja», simfonija; Grieg Koncert op. 16 za klavir in orkester; Prokofjev — Klasična simfonija; Hindemith — «Mathias der Maler», simfonija.

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

TEATRO STABILE
V pripravi je Aristofanov komedija «Zemlja» v parlamentu in predelavi Lina Capanterija in Mariana Farugne, režija Fulvio Tullio, Scena in kostumi Luca Sabatelli, Izvirna glasba Doriana Saracina, Absolutna novost.

Kino
Nacionalno 16.00 «Elet, ogli, domani», Technicolor, Sophia Loren, Marcello Mastroianni.

Arcofelino 16.00 «Premia e mias», Barve De Luxe, James Stewart, Sandra Dee.

Excelsior 15.30 «Sinfonia per un mas-sacore», Michel Auclair, Daniela Rocca.

Festa 16.00 «Sfida nella valle dei Co-manches», Technicolor.

Grattacielo 16.00 «Quel certo non so che», Technicolor, Doris Day, James Garner.

Supercinema 16.00 «Morire a Madrid», «Nagrada Jean Vigo 1963».

Aurora 16.30 «Sceny proibitissimas», Preprovdano mladini.

Arcofelino 16.30 «L'agazza del peccato», Brigitte Bardot, «Preprovdano mladini».

Astra 16.00, 18.30, 21.30 «Sodoma e Gomorra», Vittorio Veneto 16.00 «Il boom», Alberto Sordi.

Abbazia 16.30 «Taris il magnifico», Vito Brynner, Tony Curtis.

Ideale 16.00 «La morte cavalcava a Rio Bravo», Technicolor.

Marconi 16.00 «Pugno proibito», El-vis Presley, Technicolor.

Schedari 16.00 «I briganti italiani», Vittorio Gassman.

ZARADI ZVIŠANJA ŽIVLJENJSKIH STROŠKOV

Tudi pomorščaki zahtevajo zvišanje starostnih pokojnin

Pretežno niso ti upokoenci nič na boljšem kot upokoenci INPS

Zvišanje življenjskih stroškov in s tem devalvacija denarja sta najhujše prizadela upokoence, ker se je kupna moč njihovih pokojnin močno skrajšala. Upokoenci, ki se dobičajo za svojo gledališko dejavnost, pri tem je omenil tudi številne birokratske zapreke za časa njegove gradnje. Poudaril je, da so bile doslej vlozene šte-tilne priprave in prizivi, ki so jih niso priznali prešli odgovora. Zato je pozval pristojnega ministra, naj se pozanima, da se težko premostijo, tako da bo družba, ki gradi dom, lahko po-skrbela za kulturno dejavnost v prid slovenskega prebivalstva.

Kulturni dom predstavlja nujno sredstvo za kulturno delavnost slovenske manjšine v Trstu, katero mora vladna zaščita na po-dlagi podpisanih mednarodnih sporazumov. Zato zadobi vsako bi-rokratsko zavlačevanje političen pomen.

Nadaljevanje STAVKE DELAVCEV OPEKARNE
Včeraj je bil nadaljevanje stavke opekarne Valdagide Pri Orehu, ker jim ravnanstvo noče plačati proizvodne nagrade za pre-tekli december. Stavkali bodo do nedelje popolniti.

Vprašanje sen. Vidali-ja o Kulturnem domu
Senator KPI Vittorio Vidali je postavil ministru za turizem in prireditve vprašanje, da bi zve-dele, kako se ni prijel Kulturni dom dovoljenja za svojo gledali-ško dejavnost. Pri tem je omenil tudi številne birokratske zapreke za časa njegove gradnje. Poudaril je, da so bile doslej vlozene šte-tilne priprave in prizivi, ki so jih niso priznali prešli odgovora. Zato je pozval pristojnega ministra, naj se pozanima, da se težko premostijo, tako da bo družba, ki gradi dom, lahko po-skrbela za kulturno dejavnost v prid slovenskega prebivalstva.

Nadaljevanje STAVKE DELAVCEV OPEKARNE
Včeraj je bil nadaljevanje stavke opekarne Valdagide Pri Orehu, ker jim ravnanstvo noče plačati proizvodne nagrade za pre-tekli december. Stavkali bodo do nedelje popolniti.

Pogajanja o občinskem in pokrajinskem odboru

Pogajanja o sestavi tržaškega ob-činskega in pokrajinskega odbora levega centra so se zavlekla ponov- no pozno v noč. Predstavniki štirih strank so se namreč sestali komaj nekaj pred enajsto uro zvečer, ker se je prej sestalo socialdemokratsko vodstvo. Celotna razprava je namreč vrti okoli mest v odboru in zahtev PD. Kaže, da je zadnji predlog PSD predvidel tri mesta v občinskem in eno v pokrajinskem odboru. Pred zaključkom redakcije se je diskusija še nadaljevala.

Razgovori poslance Belcija o pomorskih vprašanjih

Poslanec Belci se je sestel z mi-nistrom za trgovsko mornarico Spagnoljem in mu orisal tržaška vprašanja, ki se tičejo pristaniš-ke ustanove, pomorskih prog, ladi-sonstva in obnove spozornosti v bolovru v Jadranskem morju. Ker se tiče pomorskih prog, je posla-nec Belci predložil ministru potre-bne ali najmanj svojega okusa in svoje hranilne vrednosti.

Na seji so uvozili iz Bresce prvih 48 tivotov zmrmženega me-sa, ki bo jutri v prodaji v celo- stnem in delnem. To meso se bo prodajalo od 500 do 1000 lir ceneje kot se prodaja svoje go-voje meso. Izvedenci in strokov- njaki, ki so si ogledali to prvo pošiljko argentinskega zmrmženega mesa, so ugotovili, da je meso prvotnega in da je bilo obilnega po-niše na najbolj sodoben na-čin, ki mesu ne jemlje nobenih ko-jinine navednih mornarjev, ki imajo od 25 do 30 let službe. (s presledki, ko morajo ostati na kopnem) povprečno od 22.400 do 26.000 lir, kar je zelo malo, če po-mislimo, kako je ta služba napo- ra in polna žrtvovanja. Ta vstopa pa se znižuje na polovico, če so v dvode upokoencev, ki umrejo, medtem ko znašajo minimalne o-sebne pokojnine pomorščakov 15 tisoč lir na mesec, minimalne po-kojnine za preostale svoje umr-lih zavarovancev pa samo 10.000 lir, kar pomeni, da so te nižje kot minimalne pokojnine INPS, ki znašajo pri 65. letu starosti 15.000 lir.

Zato je pač razumljivo, da za-hteva tudi sindikat pomorščakov izboljšanje pokojnin, ki mora zna-šati vsaj 30 odstotkov ter za po-morščake, ki so bili upokoenci v juniju 1963, da se jim izpla-čajo nove konvencionalne po-kojnine osnovne, nekaj več, ker uživajo slabše pokojnine. Toda stvar ne bo lahka, ker je zavarovalna blagajna pomorščakov moč- no pasivna in bi morala prisloiti iz pomoči države, kar je stonila za pokojninski sklad INPS.

Najvišja pokojnina znaša od 78.400 do 90.000 lir za kapitane, 35.480 do 42.000 lir za podoficirje in od 33.600 do 39.000 lir za na- vadne mornarje za polno števil- let službe. Toda povprečno je tre- ba do te vsote odšteti vsaj eno tretjino, ker pač skoraj nihče ne doseže polnih let službe zaradi o-menenih izmen. Tako znašajo po- kojnine navednih mornarjev, ki imajo od 25 do 30 let službe. (s presledki, ko morajo ostati na kopnem) povprečno od 22.400 do 26.000 lir, kar je zelo malo, če po-mislimo, kako je ta služba napo- ra in polna žrtvovanja. Ta vstopa pa se znižuje na polovico, če so v dvode upokoencev, ki umrejo, medtem ko znašajo minimalne o-sebne pokojnine pomorščakov 15 tisoč lir na mesec, minimalne po-kojnine za preostale svoje umr-lih zavarovancev pa samo 10.000 lir, kar pomeni, da so te nižje kot minimalne pokojnine INPS, ki znašajo pri 65. letu starosti 15.000 lir.

VČERAJ ZVEČER V DREVOREDU SANZIO

Pri napačenju prehitvanju tramvaja je z avtom hudo povozil bolničarko

Ženska je hotela prečkati cesto pred ustavljenim tramvajem, ko jo je povozil avtomobilist, ki je prehitel tramvaj po levi strani

Sinoči okrog 22. ure se je v Drevoredu Raffaele Sanzio v viši- ni hišne številke 26 dogodila hu- dra prometna nesreča. Nenadoma je postal avtomobilist, ki se je na- hil na levo in hotel prehiteti tramvaj na levi strani, kar je že po cestnem zakonu prepoveda- no. V tistem trenutku je izpred tramvaja prišla Millova in, čeprav je Braciovich takoj pri- tilen na svojo, ni mogel izogniti trčenju ter je po dvajset metrov dolgem zaviranju trčil s prednjim delom avtomobila v žensko in jo vrgel nekaj metrov stran.

Zaradi silovitega sunka je Mi- llova padla na levi rob ploč- nika, kjer je udila z glavo ter obte- la pod prednjim delom fla- ta 1100 TS 35642, ki je bil parki- ran na levi strani ceste. Nekdo je pohitel do najbližjega telefona in poklical rešilni avtomobil RK, kateri je prišel na prizorišče v 10 minutah. V bolnišnico, kjer jo nujno sprejeli na nevrokirurški oddel- ku s pridržano prognozo zaradi ver- jetnega prebitja lobanje in krva- venja iz ušes in nosa zaradi hu- drega udara v glavo. Na kraju nesreče so s sodelovanjem agen- tnosti potrebne formalnosti a- genti prometne policije.

Tedaj je nenadoma v isti sme- ri tramvaja s fiatom 1500 TS 62889 privozil s precejšnjo brzino 30- letni potnik Romano Braciovich in U. Soncini 56. Toda namesto, da bi se Braciovich ustavil in po- čakal, da tramvaj odide, je za- pel na levo in hotel prehiteti tramvaj na levi strani, kar je že po cestnem zakonu prepoveda- no. V tistem trenutku je izpred tramvaja prišla Millova in, čeprav je Braciovich takoj pri- tilen na svojo, ni mogel izogniti trčenju ter je po dvajset metrov dolgem zaviranju trčil s prednjim delom avtomobila v žensko in jo vrgel nekaj metrov stran.

Zaradi silovitega sunka je Mi- llova padla na levi rob ploč- nika, kjer je udila z glavo ter obte- la pod prednjim delom fla- ta 1100 TS 35642, ki je bil parki- ran na levi strani ceste. Nekdo je pohitel do najbližjega telefona in poklical rešilni avtomobil RK, kateri je prišel na prizorišče v 10 minutah. V bolnišnico, kjer jo nujno sprejeli na nevrokirurški oddel- ku s pridržano prognozo zaradi ver- jetnega prebitja lobanje in krva- venja iz ušes in nosa zaradi hu- drega udara v glavo. Na kraju nesreče so s sodelovanjem agen- tnosti potrebne formalnosti a- genti prometne policije.

Ker se je hotela izogniti psu je včeraj 69-letna Maria Kaslister v. Marinovich iz U. Pararolo 25 po- stala žrtev nerodnega padca. Okrog polдне je Kaslisterjeva hodila po Drevoredu XX. septembra in je pravkar obrnila v U. Gallie, ko je opazila, da se proti njej podi pes. Hotela se je izogniti trčenju, toda stopila je na rob pločnika, iz- grubila ravnotežje in padla na levo pri padcu zlomila desno stegno- po. Mimoidci so ji prisloili na pomoč in nekdo je poklical rešilni avto RK s katerim so Kaslisterje- jo prepeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelku z prognozo okrevanja v dveh me- secih.

Pes povzročil padec ženske
Ker se je hotela izogniti psu je včeraj 69-letna Maria Kaslister v. Marinovich iz U. Pararolo 25 po- stala žrtev nerodnega padca. Okrog polдне je Kaslisterjeva hodila po Drevoredu XX. septembra in je pravkar obrnila v U. Gallie, ko je opazila, da se proti njej podi pes. Hotela se je izogniti trčenju, toda stopila je na rob pločnika, iz- grubila ravnotežje in padla na levo pri padcu zlomila desno stegno- po. Mimoidci so ji prisloili na pomoč in nekdo je poklical rešilni avto RK s katerim so Kaslisterje- jo prepeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelku z prognozo okrevanja v dveh me- secih.

Padel je s skladiščne lesa
Žrtev nerodnega padca z višine enega metra je postal včeraj popol- no 55-letni pristaniški delavec Giordano Marzi iz U. D'Isella 22,

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

PRVA RAZPRAVA V NOVM SODNEM LETU

Po 4 letih zaključena pravda o dveh kosih zaplenjenega pohištva

Z upoštevanjem olajševalnih okoliščin obsojena oba krivca na dobre 4 mesece zapora z odpustitvijo kazni

Po otvoritvi sodnega leta je bila včeraj jutraj na kazenskem so- dišču prva razprava v letošnjem letu, medtem ko se bodo razprave na kazenskem sodišču pri- zivajo v torek 21. januarja.

Sodniki (predsednik Dr. Paoli, obramba Amodeo), so včeraj ob- ravnavali dve stari zadevi, v kateri sta vpletena 39-letni Umberto Manfre- dini in 34-letna Enrica Gerolli oba z Lonjerske ceste, ki se vleče že od 12. januarja 1959. Oba sta ob- tožena, da sta si prilastila dva kosa pohištva, ki je presegal njegovo opremo spalne sobe, ki je bila so- dnje zaplenjena in dana v varstvo Goričani.

S pretorsko obsojdo iz dne 7. de- cembra 1959 sta bila oba obsojena na šest mesecev zapora poizjvo. Obsojena sta nato vložila pritožbo in isto je storili tudi javni tožilec. Na razpravi dne 27. marca 1960 jima je sodišče zmanjšalo kazni na 4 me- sece zapora za prvo in 3 mesece za drugo. Nemotivirano tudi s to ob- sojdo sta Manfredini in Gerolli v- vložila pritožbo na kassacijsko so- dišče ter navedla razlog, da ni bil pretor pristojen za izrek obsojbe. Sledila je razprava na kassacijskem sodišču dne 15. julija 1963, ki je razveljavila prvo obsojbo, upošte- vajoč okoliščine, da je pretor sodil prekršek, ki je presegal njegovo pristojnost ter vrnilo vse akte državni tožilstvu v Trstu. Posle- dica tega je bila včerajšnja razprava na kateri obtožena nista bila pri- stojna. Javni tožilec je za Manfre- dinia in Gerollijevo zahteval 9 mesecev ter 15.000 lir globe vsake- mu ter preklic olajševalnih okoliš- čin, medtem ko je obramba zahteva- la mlačno kazni z upoštevanjem amnestije. Po polurni razpravi v seji dvanajstih sodnikov, upoštevajoč olajševalne okoliščine, obsojdi Manfredini in Gerollijevo vsakega na štiri mesece in dvesto lir za- pora ter na plačilo 4700 globe. Kazni jima je bila povišana, ker se nista predstavlila sodišču, poleg tega bosta morala plačati še sodne stroške. Obema je bila kazni od- puščena.

Dr. Paoli, obramba Amodeo), so včeraj ob- ravnavali dve stari zadevi, v kateri sta vpletena 39-letni Umberto Manfre- dini in 34-letna Enrica Gerolli oba z Lonjerske ceste, ki se vleče že od 12. januarja 1959. Oba sta ob- tožena, da sta si prilastila dva kosa pohištva, ki je presegal njegovo opremo spalne sobe, ki je bila so- dnje zaplenjena in dana v varstvo Goričani.

S pretorsko obsojdo iz dne 7. de- cembra 1959 sta bila oba obsojena na šest mesecev zapora poizjvo. Obsojena sta nato vložila pritožbo in isto je storili tudi javni tožilec. Na razpravi dne 27. marca 1960 jima je sodišče zmanjšalo kazni na 4 me- sece zapora za prvo in 3 mesece za drugo. Nemotivirano tudi s to ob- sojdo sta Manfredini in Gerolli v- vložila pritožbo na kassacijsko so- dišče ter navedla razlog, da ni bil pretor pristojen za izrek obsojbe. Sledila je razprava na kassacijskem sodišču dne 15. julija 1963, ki je razveljavila prvo obsojbo, upošte- vajoč okoliščine, da je pretor sodil prekršek, ki je presegal njegovo pristojnost ter vrnilo vse akte državni tožilstvu v Trstu. Posle- dica tega je bila včerajšnja razprava na kateri obtožena nista bila pri- stojna. Javni tožilec je za Manfre- dinia in Gerollijevo zahteval 9 mesecev ter 15.000 lir globe vsake- mu ter preklic olajševalnih okoliš- čin, medtem ko je obramba zahteva- la mlačno kazni z upoštevanjem amnestije. Po polurni razpravi v seji dvanajstih sodnikov, upoštevajoč olajševalne okoliščine, obsojdi Manfredini in Gerollijevo vsakega na štiri mesece in dvesto lir za- pora ter na plačilo 4700 globe. Kazni jima je bila povišana, ker se nista predstavlila sodišču, poleg tega bosta morala plačati še sodne stroške. Obema je bila kazni od- puščena.

DRZNA TATVINA V STANOVANJU

Iz predala izginila škafka z raznim družinskim nakitom

Vse kaže, da je tat dobro poznal navade okra- vene družine, ki je oškodovana za 400.000 lir

V torek popoldne je 41-letni trgo- vec Ugo Miani s Stare istrske ce- ste 3 skupaj z ženo in hčerko za- pustil stanovanje. To okolnost je izkoristil neznanec, ki je s pomoč- jo ponarejenih ključev prišel v sta- novanje in ukradel škafko iz karto- na, v kateri so Mianovi hranili sve- je dragocenosti. Neznanec je zelo verjetno poznal navade Mianovih, ker se v stanovanju ni dotaknil ni- česar drugega. Baje je šel naravnost v spalnico, kjer je odprl pre- dal male mizice, tam je ležala ška- fa, v kateri sta bili dve zlati zapest- nici, šest veržic z obeski, zlata ogr- lica, zapetnica z enajstimi obroči, veržica iz belega zlata z obeskom v obliki kaplje, dve zaponki z in- ičialkami in zaponka s sedmimi obeski ter ogrlica biservov v skup- ni vrednosti 400.000 lir.

Tatvino je opazil Miani sam, ko se je zvečer vrnil domov. Značil- no je, da tat tudi v predalu mizice ni premikal nobenega predmeta. Miani se je zgibal na komisariatu pri Sv. Štefani, kjer je prijavil tat- vino. Agenti so uvedli preiskavo, da bi izsledili neznanca.

Prsti v stroju
Žrtev nesreče na delu je postal včeraj 23-letni mehanik Anton Dov- gan z Lonjerske ceste 140, ki je uslužben v mehaniki delavnici

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

Položaj upokoencev INPS je bil v primerjavi z drugimi upo- koenci.

Kot smo že svoj čas poročali, je CSIL predložil svoj zakonodajni predlog, da se bi poleg drugega tudi upokoencev prizna- li prebivno letvico in s tem to- kovanje za draginsko doklado, saj bi sicer vsi poviški nič ne za- legli.

PRVA RAZPRAVA V NOVM SODNEM LETU

Po 4 letih zaključena pravda o dveh kosih zaplenjenega pohištva

Z upoštevanjem olajševalnih okoliščin obsojena oba krivca na dobre 4 mesece zapora z odpustitvijo kazni

Po otvoritvi sodnega leta je bila včeraj jutraj na kazenskem so- dišču prva razprava v letošnjem letu, medtem ko se bodo razprave na kazenskem sodišču pri- zivajo v torek 21. januarja.

Sodniki (predsednik Dr. Paoli, obramba Amodeo), so včeraj ob- ravnavali dve stari zadevi, v kateri sta vpletena 39-letni Umberto Manfre- dini in 34-letna Enrica Gerolli oba z Lonjerske ceste, ki se vleče že od 12. januarja 1959. Oba sta ob- tožena, da sta si prilastila dva kosa pohištva, ki je presegal njegovo opremo spalne sobe, ki je bila so- dnje zaplenjena in dana v varstvo Goričani.

S pretorsko obsojdo iz dne 7

Osnutek statuta koprške občine o pravicah italijanske manjšine

«Občanom ital. narodnosti je na območju občine zagotovljena enakopravnost in možnost vsestranskega razvoja...» - Italijansko šolstvo - Raba italijanščine v javnih ustanovah in v uradnih aktih - Napisi na narodno mešanem območju

(Od našega dopisnika)

Občinska skupščina Koper je včeraj potrdila osnutek občinskega statuta in ga dala v javno razpravo. Javna razprava bo trajala do 10. marca leto na budo statutu ob upoštevanju raznih pripomb prebivalcev dokončno sprejeli. Osnutek so nastali v 3000 izvodih v slovenskem jeziku in v 300 izvodih v italijanskem jeziku. Komisija za izdelavo statuta je delala več mesecev in pri sestavi upoštevala specifičnosti koprške občine kot območja in območja področja. Pri izdelavi statuta so tudi upoštevali pomembno vlogo Kopra, ki se vedno bolj razvija v gospodarsko, kulturno in upravno središče Primorske.

Pri izdelavi statuta so nadalje upoštevali, da je področje občine Koper narodnostno mešano območje, kar velja seveda tudi za občino Izola in Piran, ki bosta v svoji statutih na podoben način uredili družbeno varstvo pravic narodnostne manjšine po enotnih družbenih načelih.

Osnutek statuta koprške občine ureja vprašanje italijanske narodnostne skupine v 8. in 10. členu prvega poglavja. V 8. členu je rečeno: «Občanom italijanske narodnosti je na območju občine, tako kot določa ustava Socialistične republike Slovenije, zagotovljena enakopravnost in možnost vsestranskega razvoja, zagotovljena jim je pravica, da svobodno uporabljajo svoj jezik, razvijajo svojo kulturo in se v ta namen združujejo v kulturnih organizacijah ter ustanavljajo ustanove, s katerimi uresničujejo te pravice. Občanom italijanske narodnosti manjšine je zagotovljena enakopravnost pri dobivanju in izvrševanju javnih služb in funkcij, se posebej v pogledu zastopstva v občinski skupščini in drugih družbeno-političnih organih. V šolah za pripadnike italijanske narodnosti se poučuje v italijanskem jeziku.»

9. člen navaja narodnostno mešano območje občine, v katerih je italijanski jezik v javnem in družbenem življenju enakopraven s slovenskim jezikom. Občina zagotavlja in varuje te enakopravnosti, 9. člen pa govori o koprski občini kot o mešani občini, ki razvija v duhu našel mirujočega koprškega območja, da postopoma vsestranske stike med območjem in prebivalstvom, raznimi organi in organizacijami, menjava materialnih in duhovnih dobrin in medsebojno obveščanje in spoznavanje. V tem duhu občina se posebej podpira in pospešuje povezovanje občanov italijanske narodnosti s kulturo italijanskega naroda in s tem utrjuje njihovo vlogo kot aktivnega čimbenika zblizovanja in medsebojnega spoznavanja narodov obeh sosednih dežel.

Razen teh uvodnih členov pa je v osnutku statuta posebno poglavje, posvečeno položaju občanov italijanske narodnosti in dvojezičnosti. To poglavje ima 22 členov, ki podrobno formulirajo pravice in dolžnosti občanov italijanske narodnosti na vseh področjih družbeno-političnega, gospodarskega in kulturnega udejstvovanja. Najvažnejša določila so naslednja:

Občanom italijanske narodnosti je zagotovljena svoboda uporabe njihovega jezika v občinski skupščini in njenih organih ter na sploh v javnem družbenem življenju, pri opravljanju javnih funkcij in drugih javnih dolžnostih ter pri uveljavljanju njihovih zakonitih pravic in pravnih koristi.

Občanom italijanske narodnosti je zagotovljena osnovna šolanje v njihovem jeziku.

Občina skrbi v sodelovanju z drugimi občinami, kjer žive občani italijanske narodnosti, za njihovo izobraževanje, v srednjih splošno izobraževalnih, strokovnih šolah in drugih izobraževalnih zavodih, italijanskim učnim jezikom.

Sole s italijanskim učnim jezikom na območju občine, ki so zagotovljene s zakonitimi o dvojezičnosti šol in šolah z učnim jezikom narodnostnih manjšin v občini Koper: 1.) italijanska osnovna šola Koper; 2.) italijanska osnovna šola Smededla; 3.) italijanska osnovna šola Bertolci; 4.) italijanska osnovna šola Kolomban in 5.) italijanska gimnazija Koper.

Občina po potrebi ustanavlja še druge šole s italijanskim učnim jezikom, ali pa podpira šolanje občanov italijanske narodnosti na srednjih

političnih organizacij morajo biti dvojezični.

V skladu z ustavo Socialistične republike Slovenije in zadevnimi zakonitimi določili in določbami tega statuta, morajo s svojimi statuti urediti in določiti položaj svojih članov oziroma delavcev italijanske narodnosti tudi krajevne skupnosti in delovne organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju.

Navedli smo le nekaj najvažnejših členov tega poglavja, iz katerih je jasno razvidno, kako podrobno je urejen položaj italijanske narodnostne manjšine v koprski občini. Seveda bodo imeli pripadniki italijanske manjšine v javni upravi možnost, da stvari še dopolnijo, v kolikor bodo smatrali to za potrebno.

Na včerajšnji razpravi se iz vršnega odbora upravnega odbora socialistične zveze v Kopru

L. OMLADIC

OBNOVLJENO TERMALNO KOPALIŠČE POD SREDNJO GORO V BOLGARIJI

Ruševine «belega mesta iz marmora, ki se je zdelo kot sanjski privid»

Pred Rimljani so termalno kopališče poznali že Tračani - Vrhunec Hisarie v pozni rimski dobi Turki najprej zanemarili, nato obnovili - Nova odkopavanja in ponovna uveljavitev term

Bolj kot to, da je bilo rimsko cesarstvo, ko je bilo na svojem vrhuncu, ogromno, presega dejstvo, koliko sledov je za njim ostalo, pa čeprav le v ruševinah ali v kolikor toliko ohranjenih objektih, ki pa so se ohranili tako zaradi svoje trdnosti, kot tudi zaradi restavracijskih del in skrb, ki se jim posveča. Na južnih obronkih Srednje gore, kakih 40 km severno od bolgarskega mesta Plovdiv, je eden takih velikih ostankov iz rimske dobe, ki oziroma imajo v sebi slovi kot termalno središče. Danes služi Hisaria grškim sindikalnim in zdravstvenim organizacijam, da pošiljajo tja na počitnice ali na okrevanje svoje ljudi, nekoč pa je privlačila goste tudi od drugod. Čeprav bi se zdelo, da oziroma kraj ime po Rimljanih, izvira ime Hisaria iz arabščine in pomeni «trdnjava». To ime so ji nadelili Turki v času, ko je turško cesarstvo obsegalo matone ves balkanski polotok.

Toda Rimljani niso prišli sem kot prvi, pač pa so bili pred njimi tu tudi Tračani, tako da to termalno zdravilišče datira že iz predrimskih dob, in je, po izkopanih ostanke, bilo že v tej predrimski dobi znano kot termalno zdravilno kopališče, znano daleč naokrog, vse do Egejskega morja. Ko so prišli sem sredi prvega stoletja po našem štetju Rimljani, so kraju dali ime «Augustae», da bi kraj go razcepiti rimskega cesarstva na zahodno in vzhodno spremenili ime v Sevastopolis, ki ga je uhranilo do prihoda Turkov.

Najbolj se je ta kraj v daljni preteklosti razvil v rimski dobi, ko so prihajali sem na počitnice in na zdravljenje sami rimski cesarji in visoki funkcionarji, nekakšna rimska aristokracija. Bilo pa je to že v dobi, ko so se začeli oglašati «barbari», predvsem Goti. Da bi mogli rimski cesarji in dostojanstveniki v miru uživati svoje počitnice, so osrednje terme in palače za dostojanstvenike in služinčad oddalili s čezidjem. Zgodovinarji menijo, da je to obzidje nastalo v IV. stoletju po našem štetju. Obzidje je bilo dolgo 235 metrov in ponekod merilo zidovi v višino tudi 12 metrov, debeli so pa bili in deloma so še do 3 metre in celo več. Vse obzidje, ki je grajeno v nepravilnem pravokotniku, je imelo še 43 stražnih stolpov. V to kopališče — trdnjavo so vodili štiri glavni vhodi, po eden na vsaki strani, dočim je bilo stranskih vhodov več. Glavni vhod je bil na južni strani in predstavlja še danes arhitektonsko posebnost, kar ima obliko nekakšnega slavoloka. Severni del obzidja je bil dvojen, kajti od tam je bil dostop napadalcu lažji.

Za tem obzidjem se je razvilo bogato mesto z obilno orejarsko kopalnico. Mestu je bila zagotovljena tudi zadostna količina dobre pitne vode, ki je bila speljana v mesto po posebni kanalizaciji s Srednje gore. Vse mesto ne uide so bile tlakovane, seveda z značilnim rimskim tlakom.

Mesto je bilo tako lepo, da je bilo «dostojno rimskih cesarjev in v nekaterih starih zapisih se more o njem brati sledeče: «Belo mesto iz marmora s svojimi kopališči se je videlo od daleč in se je zdelo kot sanjski privid. Rimski cesar Septimius Sever, ki je vladal od 193. do 211. leta, je prihajal sem vsako pomlad, da bi se zdravil in užival v petju slavokov.

Svoj višek je Hisaria doživela v V. in v začetku VI. stoletja. Tedaj je bilo v tem kopališkem mestu pod Srednjo goro deset bazilik.

Za to zlasti dobo pa je prišla doba trdnih zasedb. Zgodovinski podatki v tem, kdaj so Turki zasedli Hisario, ni, ugotovili pa so, da so Turki to mesto

Maria Callas, ki je pred nedavnim nastopila na nekem koncertu v Parizu in ima na programu še gostovanje v Londonu, se bo baje opogumila tudi za film

V BOLOGNI NA POMLAD L. 1965 Umetnostna razstava odporništva

V velikem boju za osvoboditev Bolonije od fašistične nevarnosti, v silovitih naporih, ki je bil storjen v tem smislu posebno v strahotnem obdobju oboroženega spopada med zadržanimi fašističnimi silami na eni in demokratičnimi silami na drugi strani, pripada vidno mesto neprecenljivi vrednosti tudi tistim plemenitim bojevnikom za višje in trajnejše oblike v človeških in nasploh družbenih odnosih, ki so s svojo specifično dejavnostjo v tem smislu najodločilnejše uresničile lastne napredne ideje na raznih področjih umetnosti, kot so se tudi drugače nasploh udeleževali boja za srečo in emancipacijo sveta. Tako danes kot za večno ostanje zapisana v spominu generacij imena premočnih mladih in še starejših, bolj ali manj uveljavljenih teh znanstih, pa tudi še posebej skromnih umetniških ustvarjalcev, ki so v idealnem stremeljenju za zmago lepega, poštenega in resničnega žrtvovali pri tem svoja lastna življenja. Glede na razdalje skoraj dvestih let od konca najbolj krvavega

klanja, kar jih pozna zgodovina, pa je in ostane njihov zgled tak epičen in navdušujoč glede na svojo globoko etično, moralno in politično vrednost, da bo vse, kar človeštvo še namerava in hoče doseči na svoji dolgi in naporni poti nezadržnega napredka, za vselej prežeto z njihovim svetlim zgledom.

Tako smo zadnji čas priča za povratnim praznovanju raznih 20. obletnic v zvezi z najpomembnejšimi dogodki iz omenjenega boja proti fašizmu. Med temi pa lahko prisodimo izredno vrednost in pomembnost pobudi, ki jo je v imenu odbora za praznovanje 20. obletnice odporniškega gibanja pred kratkim v Bologni v imenu omenjenega odbora objavil profesor Cesare Gnucci. Gre za razstavo, ki bo prirejena pod nazivom «Umetnost in odporniško gibanje v Evropi». Pobudo zanjo je dala posebna komisija, ki jo sestavljajo umetnostna kritika Francesco Arcangeli in Giancarlo Cavali, poleg tega pa še dr. Franco Landolfi, dr. Pino Nucci in dr. Giuseppe D'Agata. Komisija predseduje profesor Cesare Gnucci, njen namen pa je, da z dvajsetletne razdalje od junaškega odporniškega obdobja občinstvu posreduje to, kar je v njem in za njegove namene bilo ta čas ustvarjenega na področju likovnih umetnosti. Torej s tem namenom bo komisija na pomlad l. 1965 v Bologni organizirala omenjeno razstavo.

Namen te razstave je sestaviti nekakšno antologijo umetniških del, ki jih je navduševalo odporniško gibanje, obenem pa s svojimi idejami in umetniško vrednostjo predstavlja določen aktiven prispevek k le-temu.

Komisija je tudi smatrala za potrebno določiti zgodovinsko časovno mejo razstave, ki bo zajemala obdobje od trenutka pojasa nacizma do osvoboditve. Za to obdobje naj bi bil na razstavi prikazan odgovor, ki so ga glede na takratno dogajanje neposredno in priznato bili dani napredni umetniki, in to v širši ter bolj dokumentirani obliki, kot je o tem doslej bilo znano.

Tem odgovorom je povezan tudi z najbolj glavnimi umetniškimi imi, ki našega stoletja, kakršna so mpr. Picasso in Klee, Fautrier in Moore, Mondrian in Grosz, v Italiji Majani, Guttuso, Birolli, Morolli, Vedova idr.

Obenem je odbor izrazil pričanje, da je mesto Bologna, ki je toliko prispevalo za uresničitev demokratičnih in svobodoljubnih idealov, a hkrati želi ob tej priliki še enkrat potrditi tudi svoje visoke kulturne tradicije, v zadostni meri koalicirano, da se mu poveri uresničitev te, v mednarodnem pogledu tako pomembne pobude, kakor tudi, da bo pobuda sama v svetu našletala in široko odzvanjale pri pristanku od strani vseh kulturnih krogov, italijanskih in tujih muzejev ter javnosti.

stece zasedli, ga izropali in ga nato dolgo let pustili nenasteljeno. Temu so sledila stoletja, ko je vse to bogastvo začelo propadati in ves kraj je prerasel le v goščavje in celo gozde, le že prej opisano močno zidovje se je še dolgo upiralo zobu časa in rušilni moči prirode, dokler ni s v 17. stoletju, torej v času Turkov, začeli tu ponovno obujati staro termalno kopališče, ki so mu Turki nadelili svoje ime — Hisaria.

Zal so Turki tedaj pri obnovljanju starega kopališkega mešeca porušili in uničili veliko umetnih in zgodovinskih spomenikov. Turki so pač delali na svoj način in hoteli so dati kraju svoj značaj, kar je razvidno iz ostankov onih objektov, ki so jih zgradili oni.

Pozneje so se začela velika izkopavanja, temeljitejša raziskovanja in sredi mesta, sredi stare «Augustae» so odkrili ostanke velike rimske vile, ki je bila utrjena, ker je kljub okolnemu obzidju bila zavarovana še z dvema mogočnima stolpoma. Računi kažejo, da je bila ta velika vila zgrajena nekje v III. stoletju.

V najnovejši dobi so se raziskovanja in odkopavanja nadaljevala in ob tem so odkrili staro rimsko vodovod, ki je ostal dobro ohranjen in ki je ostal kljub bogatemu letoviškemu kraju odlično vodo z južnih delov Srednje gore.

To pa je le začetek mnogo večjega dela, ki ga nameravajo začeti, da bi staro mesto povsem odkrili novi dobi. Arheolog zanima staro rimsko mesto (kajti tračanski sledovi so izginili pod njim), pa tudi poznejše gradnje, posebno cerkevna gradnja iz zadnjih stoletij rimske oblasti pred zasedbo in uničenjem, ki so ga prinesli Turki. Posebno zanima arheologe in zgodovinarje sklop enajstih zgradb, ki so bile razpostavljene v polkrogu okoli osrednjega mestnega parka. Sredi sklopa je tako imenovani Ninfeum, to se pravi svetilišče ninf, božanstev vode, božanstev izvirov, torej božanstev, ki so bila v termalnem kraju posebno v časti.

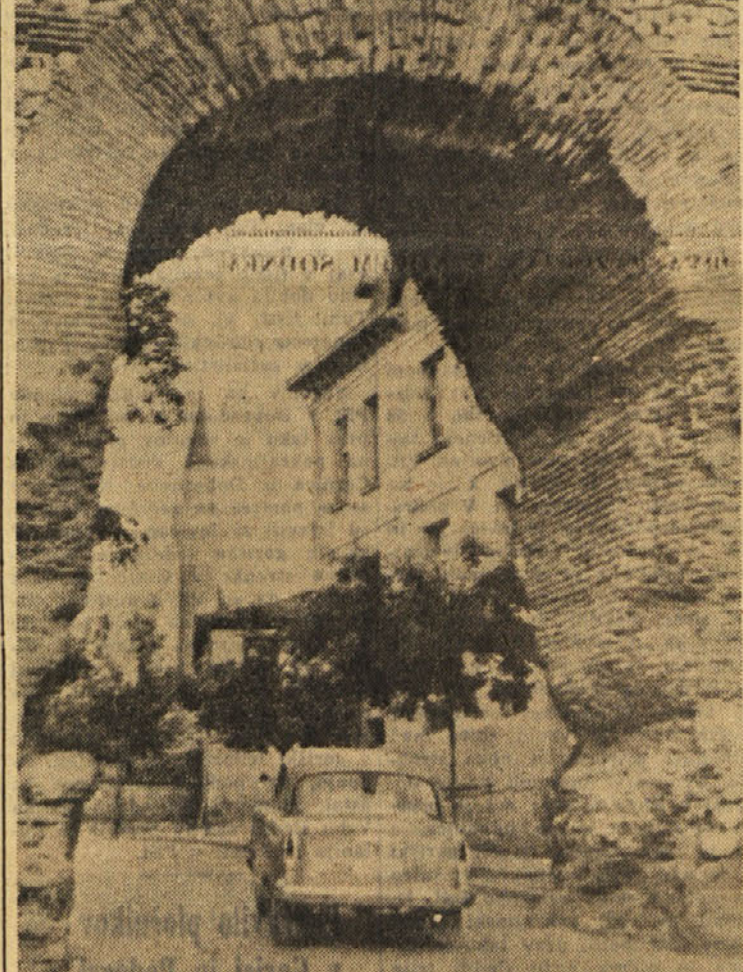
Dosedanji izkopi so pokazali, da so nekatere rimske zgradbe zelo dobro ohranjene. Treba je odkopavanja nadaljevati in končati in tako bo prišlo na dan kar dobro ohranjeno staro rimsko mesto, ki bo moglo privabljati ne le one, ki bi prihajali sem na zdravljenje, pač pa tudi zgodovinarje, znanstvenike in turiste nasploh.

Bolgarske oblasti so v zadnjih letih zgradile tu vrsto hotelov, zdravilišč in drugih objektov za ljudi, ki potrebujejo termalnih kopeli. V nadaljnjem programu je gradnja še kakih štirideset počitniških domov v prav takšne namene, toda načrte, ki so bili že izdelani, bodo morali nekoliko popraviti v skladu pa z novejšimi odkritji ostankov iz rimske dobe, ki ne smejo biti zanemareni, pač pa morajo priti še bolj do izraza, tako da bo Hisaria ne le zdravstveno prijeten, pač pa tudi zgodovinski in turistično zanimiv kraj, kjer se bodo srečala ne le stoletja, pač pa tisočletja.

6.15: Jutranja glasba: 7.00: Prenos RL: 7.15: Glasba za dobro jutro: 8.00: Prenos RL: 12.00 in 12.50: Glasba po željah: 13.40: V domačem tonu: 14.00: Dunajski zvoki: 14.30: Melodije: 15.30: Slovenske narodne: 15.45: Prenos RL: 16.15: Pevci: 16.30: Današnje teme: 16.40: Operni koncert: 17.40: Pisana glasba: 18.00: Prenos RL: 19.00: Orkester M. Pezzotta: 19.30: Prenos RL: 22.15: Orkester Freeman: 22.40: Violinisti Dejan Bravničar: 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program
6.30: Vreme na ital. morjih: 8.25: Naš jutranji pozdrav: 8.35:

letja, kjer bomo ob vedno istih vrelcih termalne vode uživali udobje kopališč 20. stoletja ob obudovanju zgradb in drugih ostankov, ki so jih Rimljani tu postavili pred dobrimi 1500 leti.

Tri dobe v Hisarii: v ospredju eden izmed štirih vhodov v nekdanjo rimsko trdnjavo, v sredi delu od počitniških domov, v ozadju turški minaret iz dobe turške okupacije Bolgarije

Ugotovitve sovjetskega znanstvenika

Planet Merkur ni brez ozračja

MOSKVA, 16. — Sovjetski astronomi so v ozračju, ki obdaja planet Merkur, zasledili ogljikov vodik. Po trditvah vesti agencije «Novosti», ki jo je včeraj objavila moskovska «Pravda», je mladi sovjetski znanstvenik V. Morozov prišel do tega odkritja, ko je opazoval Merkur iz južnega observatorija državnega astronomskega inštituta «Sternberg» na Krimu. Mladi sovjetski znanstvenik je vršil raziskovanje na infrardečem področju spektra planeta Merkura in sicer na dolžinah od 1.1 do 3.9 mikronov. Za te valovne dolžine so vse fotografske plošče neobčutljive, zato planetovega spektra ni fotografiral pač pa ga je registriral s pomočjo nekakega fotoelektričnega spektrometra, ki je bil povezan s teleskopom — reflektorjem od 127 cm premera.

Analiza registriranih podatkov je omogočila razločiti črte ogljikovega vodika na valovnih dolžinah od 1.575 do 1.606 mikronov. Računi so pokazali, da je na vsakem kvadratnem centimetru površine Merkura okoli 5,2 g ogljikovega vodika. Izmerjen je bil tudi atmosferski pritisk na planet, ki znaša približno 1,9 milibarov.

Ti podatki niso v protislovju s podatki, ki so bili glede temperature na površini planeta znani, na površini, seveda, ki je obrnjena proti Soncu in ki znaša 600 Kelvinovih stopinj. Morozov je izdelal tudi vzorec atmsfere, ki obdaja planet Merkur. Po tem modelu naj bi v nižjih plasteh, vse do 80 km nad površino, prihajalo do tako imenovanih konvektivnih pojavov, med katerimi je tudi prehajanje molekul s hladne plasti planeta na ogreto stran. V višjih plasteh ozračja pa vpliva na toplotno odmrz atmosfere absorbiranje ultravijoličnega žarkov sonca. Ti žarki lahko oddolico vplivajo na fotoelektrične reakcije, katerih posledica je formiranje plinov, kakršni so npr. tudi ogljikov dioksid, Kisik v atomskem stanju je molekularnega značaja. Čeprav je količina tega plina v atmosferi Merkura za več tisočkrat manjša kot količina ogljikovega vodika, je upati, da bi z merili njeni napravami, ki bi jih mogli postaviti izven zemeljske atmosfere, to se pravi na višini kakih 400 do 500 km nad Zemljo, mogli registrirati ogljikov dioksid na planetu Merkurju.

Ugotovitve količine atmosfere ter njene sestave je prva tovrstna ugotovitev, ki je bila doslej napravljena. Za njo imajo zaslugi sovjetski znanstveniki. Ta uspeh je bil dosežen zaradi izredno popolnih znanstvenih naprav in najmodernejših elektronske tehnike. Nekoč se je smatralo, da je planet Merkur povsem brez ozračja. Šele leta 1950 je nekemu francoskemu znanstveniku uspelo odkriti ozračje, ki da je po tedanjih merilih 300-krat bolj redko kot je ozračje Zemlje. Leta 1963 pa je sovjetski astronom N. Kozirev v ozračju Merkura zasledil tudi sledove vodika.

pravite danes, ker bi se vam to moglo masčevati. Prijetno srečanje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.). V poslovnih zadevah nobenih sprememb, pač pa težave s tekmeči. Ostri besedni spopadi z lažjimi nalogami. Prijetni trenutki s komaj poznano osebo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.). Na poslovnem področju vseste vesti in možnosti večjih zadoščanj. Nekdo se vrinja v vaša čustva.

RIBI (od 20.2. do 20.3.). Nekdo bo skušal izpodkoptati vaše načrte. Z osebno simpatijo si boste odprli pot v novo družbo.

HOROSKOP

bi vam to moglo škodovati. Neprilakovano srečanje s prijetnim zaključkom.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.). V poslovnih zadevah kar krepko po poti, ki ste jo preizkusili. Ne nasledite govoricam glede najljubše osebe.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.). Trenutne težave gospodarskega značaja. Motnje v družinskem okoliščju, za kar pa boste sami krivi.

SKORPION (od 24.10. do 22.11.). Ne odlašajte s tem, kar lahko na-

OVEN (od 21.3. do 20.4.). Previdni bodite v poslovnih zadevah. Pazite posebno na pisane sklepe. Ne sporazum v družini.

BIK (od 21.4. do 20.5.). S svoje poštenostjo boste omrtvili ne le lastno, pač pa tudi skupno dejavnost, na škodo vseh. Ljubosumni boste.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.). Veliko težav, zato pa tudi zadoščanj in gnotnih uspehov. Glede srčnih zadev se ne razburjajte preveč.

RAK (od 23.6. do 22.7.). Velik uspeh v neki novi dejavnosti. V družini neznamen, tudi neprijeten dogodek. Več pozornosti.

LEV (od 23.7. do 22.8.). S svojimi sodelavci ne bodite grobi, ker

Ital. televizija
Od 8.30 do 14.00: Sola: 16.45: Nova srednja šola: 17.30: Program za najmlajše: 18.30: Nikoli ni prepozno: 19.00: Dnevnik: 19.15: TV pošta: 19.40: Simf. koncert: 20.15: Sport: 20.30: Dnevnik: 21.00: A. W. Pinerio — L. Del Bono: 22.40: Collegio degli scandali: 23.00: Zima v Južni Tirolski: 23.30: TV dnevnik.

DRUGI KANAL
21.00: Dnevnik: 21.15: Sejem sanj: 22.40: Dežele in narodi: 23.05: Sport.

Jug. televizija
17.30: Ruščina na TV: 18.00: Poročila: 18.05: Filmski klub: 18.30: «Bodočnost: Kranjski gore»: 18.50: Glasbeni kotiček: 19.00: TV obzorik in TV podlistek: 19.30: Koncert pianista Dušana Trbojevića: 20.00: TV dnevniki: 20.30: Propagandna oddaja: 20.45: Sporred jug. kinoteke: 22.00: Evropski plesni koncert: 12.05: Zabavna glasba: 12.25: Pesmi in napetj:

Goriško-beneški dnevnik

SINOČI NA SEJI OBČINSKEGA ODBORA IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Dr. Poterzio podal ostavko na mesto goriškega župana

Vzroki odstopa: osební razlogi - Za dosedanje delo se mu je v imenu odbora zahvalil podžupan dr. Gallarotti, ki naj bi začasno vodil občinsko upravo

Goriški župan dr. Poterzio je včeraj podal ostavko na svoj položaj. O njegovem koraku so razpravljali na seji izvršnega odbora KD, ki je bila v sredo zvečer. Župan je podal ostavko na sinodni seji občinskega odbora. Vzroki odstopa: osební razlogi. Neuradno smo izvedeli, da bo začasno vodil občinsko upravo dr. Gallarotti, kasneje pa naj bi bil izvoljen za župana dr. Tripiani, načelnik demokratske skupine v občinskem svetu, ki naj bi ob enem sestavil koalicijsko krajevno vlado levega centra.

Za nas Slovence se postavlja vprašanje, kakšne perspektive odpira sedanja kriza v odboru. Ali bo dr. Poterzio, ki je navidez vsemu vendarle ustvaril stik ob meji ter bil zagovornik narodne strasti, sledil na županskem mestu človek, ki bo nadaljeval politiko pomirjenja in odpiranja meje z vzhodnim sosedom.

Kot pripadniki manjšine se zaenkrat omejujejo na registriranje dogodka, poznejši razvoj dogodkov pa bo pokazal, če se bo spremenil odnos do slovenske manjšine z roka do občinskega odbora in v kolikšni meri.

Na seji je govoril župan, ki je potrdil svoj sklep, da odstopi kot župan zaradi osebnih vzrokov. Tako zaključuje svoje petnajstletno delo kot občinski odbornik, podžupan in razjedanje kot župan, še nadalje pa bo ostal občinski svetovalec. V tem obdobju je sodeloval pri pozitivni rešitvi raznih mestnih problemov, medtem ko se druge začeli pripravljati. Pri tem delu smatra, da je z demokratičnimi metodami delal v korist skupnosti. Zahvalil se je tudi vsem tistim, ki so mu pri tem pomagali.

Podžupan dr. Gallarotti se mu je zahvalil v imenu odbora za vse, kar je storil za časa svojega županovanja v korist občine in občanov ter izrazil željo, da bi njegovo pozitivno delo nadaljeval tudi njegov naslednik. Njegovim besedom so se pridružili tudi drugi odborniki.

Že druga posiljka argentinskega mesa

Zmrznjeno meso, ki ga uvažajo iz Argentine, gre tudi ta teden v Gorici dobro v promet. V Kogovci mesnici v ul. Boccaccio imajo vedno dovolj klientov in

Kino
VERDI. 17.00: «Sexi ad alta tensione». Italijanski barvni film. Mladi ni pod 18. letom vstop prepovedan. Zadržna predstava ob 22.
CORSO. 17.15: «Il maestro di Vigevano». Alberto Sordi in Claire Bloom. Italijanski črnbeli film. Zadržna predstava ob 22.
VITTORIA. 17.15: «Il mistero del tre continenti». Martha Hyer in Carlos Thompson. Italijanski barvni film. Zadržna predstava ob 21.30.
CENTRALE. 17.15: «Norman, astuto poliziotto». Norman Wisdom in Jennifer Jayne. Angleški črnbeli film. Zadržna predstava ob 21.30.

DEZURNA LEKARNA
Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO, Verdijev korzo št. 57, tel. 28-79.
TEMPERATURA VČERA
Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 4 stopinje nad ničlo ob 14.10, najnižjo 14 stopinje pod ničlo ob 7.50. Povprečne dnevne višje je bilo 81 odstotkov.

ALOJZ RAVBAR pred ZORO

Vaščani so se oddahnili. Nato so sneli obešenca z vislice. Ko so mu odmotali črno ruto, so videli, da ima vse obraz razbit od udarcev, da ima izbite vse prednje zobe in razlito desno oko. «Vse to je strašno, strašno, strašno», je ponavljala Katarina, ki jo je do dna pretreslo, kar je ravnokar doživela. «Kakšne strahotne stvari počenjaš te zverine, joj, joj, joj! Le kdaj bo konec tem grozotam, ljudje moj!»

Ponoči je hotel storiti silo dekletu na goriškem Korzu

Psa je ščeval na kolo - Obsojen šofer težkega tovornika

Pred okrajnim sodnikom v Gorici se je moral večer dopoldne zagovarjati 30-letni Emilio Finotti iz Gradisce pod obtožbo, da je sredi noči napadel kavarniško tovarnjak na njuno interpelacijo ob 10. junija lani. V tej sta opozorila na premajšno število bolnišarjev in bolnišarke v pokrajinski umobolnici. Predsednik je s pisomom od 4. julija lani odgovoril, da bodo zadeve v kratkem uredili. Dejanjsko pa so samo začasno najeli nekaj novih uslužbenec, ki so jih potem zopet odpustili. Tak način pa po mnenju podpisnikov ni pravilen, ker potrebujejo bolnišnice stalno in primerno nego, ki jo lahko nudijo samo stalni bolnišarji osebje. Zato naj bi o tem razpravljali na prihodnji seji pokrajinskega sveta.

razbral številko avtomobila, s katerim se je napadalec pripeljal na ta način, so prišli do današnjega obtožbenca.

Pri včerajšnji razpravi je Finotti trdil, da je nedolžen in da je hotel brez slabih namenov pomagati dekletu, ki ga mu je postalo slabo. Dekle pa je zavrnilo njegove izgovore in poudarilo, da je hotel siloma pridržati in jo je celo iztrgal gumb na suknji. Njuno izjavo sta potrdili tudi dve priči. Tako je sodnik spoznal obtožbenca za krivega ter ga je obsodil na 10 dni zaporu pogojno in brez vpisa v kazenski list. Branil ga je odvetnik Testa.

Zaradi krutosti proti živali se je moral potem zagovarjati 65-letni Egidio Fonda iz Gorice, Ul. Generala Chinnotta 20. V obtožnici je rečeno, da je na neko kokeš nahučal psa, ki jo je skoro eno uro preganjal in grizel. Sosedu so ga prijaviли družstvu za zaščito živali, to pa sodišču.

To se je zgodilo lani 22. oktobra ob 11. uri dopoldne v Kapri, kjer je bil Fonda na delu. Ker pa ni bilo neposrednih prič pri dogodku, je sodnik obtožbenca opustil, ker da ni zagrešil dejanja, Branil ga je odv. Qulet.

Na plačilo 8.000 lir globe je bil obsodjen 40-letni mehanik Carlo Brecci iz Trete, Strada del Friuli 377, ker je vozil tovornik s težo nad 3500 kg, ne da bi imel predpisano šoferjsko dovoljenje. C. ampak samo vrste B. Sodnik dr. Basso.

Kratke iz bolnišnice

Včeraj ob 9.15 so v goriški bolnišnici pridržali na zdravljenju za 25 dni 17-letno Eleonoro Strussich iz Gorice Ul. Monache 8. Pri pregledu so ji zdravniki ugotovili zlom levega komolca. Poškodovala se je pri padcu doma. Ob 15.15 se je zaradi padca s kolesa blizu svojega doma zatekel v bolnišnico 60-letni Mario Miani iz Zdravščine. Pridržali so ga na zdravljenju, ker si je zlomil levo stegnenico.

Pri prometni nesreči v Ul. Aquileia se je večeraj okrog 13.30 poškodovala 19-letna Caterina Barba iz Gorice Ul. Campagnuza. Z rešilnim avtom Zelenega križa so jo odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so ji zdravniki ugotovili udarec na glavi, na desnem komolcu in levi nogi. Pridržali so jo na zdravljenju za 10 dni.

Ob 15.30 se je zatekel po pomoč tudi 35-letni Giorgio Visintin doma iz Fogliana, ki si je zlomil levo nogo. Pridržali so ga na zdravljenju za 15 dni. Visintin se je poškodoval pri padcu na cesti. V ponedeljek 13. t.m. je na polodnevni cesti na Korzu Italija padla in se udarila v hrbet 50-letna Ester Pinonin iz Gorice Ul. Zara 9. Včeraj ob 17.30 se je zatekla v bolnišnico po zdravniško pomoč, kjer pa so jo zaradi zloma vrtenca pridržali na zdravljenju za 20 dni.

S prognozo okrevanja v 6 dneh so očistili in obežali rano nad levim očesom 2-letni Atagrazzi Pedreri. Poškodovala se je pri padcu na dom, v bolnišnico so jo pripeljali z avtom Zelenega križa.

Zaprta cesta za Dolenje

Z odredbo predsednika pokrajinske uprave ob odsek ceste od kraja Bivio S. Andrat do Dolenj zaprt za vsak promet z vozili od jutraj dne 20. do 17. ure dne 25. januarja. V tem času bo promet preusmerjen na cesto Polanica Praprotno-Gagliano.

Roditeljski sestanek

Uprava Slovenskega dijaškega doma v Gorici vabi starše gojenk in gojencev na roditeljski sestanek, ki bo v nedeljo dne 19. t. m. ob 15. uri v prostorih zavoda.

«Hvala ti za vse, tovariš,» je rekla Katarina in mu stisnila desnico.

Ko je ostala sama, je pogledala v ur. Z opotekavim korakom se je vlekla dalje in tiho jokala.

Nekje se je iz bližnjega godišča utrgalo nekaj senc in se ji bližalo. Sprva je mislila, da so partizani, nazadnje pa je v neznanosti spoznala — četnike. To je bila ena tistih tolp, ki so v zasledah dan in noč prežale na kurirje in manjšje partizanske skupine. Ob pogledu na četnike je Katarino spreletelo nekaj ledenega.

«Stojte!» je ukazoval tisti, ki je prihajal na čelu kakih tridesetih četnikov.

Katarina je ustavila kravo in čakala, kaj bo. «Kaj voziš?» je vprašal narednik.

Katarina ni vedela, kaj naj odgovori.

ŠPORTŠPORTŠPORT

JUNORSKO PRVENSTVO V ODBOJKI

Po ostri borbi nova zmaga Bora A

Bo B odvezl set šestorki CRDA

V četrtem kolu juniorskega prvenstva v odbojki, ki je bilo sinoči, je Bor A premagal šestorko VIS in tako zasedel prvo mesto v lestvici. V zabetu so visovci pritisnili in pustili bororce precej za seboj. Igralci v plavih dresih pa so se zbrali in odgovorili z ostro točbenimi žogami, ki so jim dovolile, da so dohiteli in tudi prehiteli tekmece.

1. JEAN SAUBERT (ZDA) 90'39 (45'38, 45'01)
2. Marielle Goitschel (Fr.) 90'70 (45'72, 44'98)
3. Annie Famose (Fr.) 90'80 (45'78, 45'02)
4. Traudl Hecher (Av.) 91'98 (44'76, 47'22)
5. Heidi Biehl (Z. Nem.) 92'52 (46'01, 46'51)
6. Christine Goitschel (Fr.) 93'51 (47'04, 46'51)
7. Astrid Sandvik (Norv.) 93'55 (46'26, 47'29)
8. Edith Zimmermann (Av.) 95'27 (48'18, 47'09)
9. Linda Meyers (ZDA) 95'47 (47'37, 47'50)
10. Brigitte Seiwald (Av.) 96'25 (48'45, 47'80)

LESTVICA KOMBINACIJE

1. MARIELE GOITSCHHEL (Fr.) 27,05 točke
2. Jean Saubert (ZDA) 28,02
3. Traudl Hecher (Av.) 28,28
4. Heidi Biehl (Nem.) 40,10
5. Annie Famose (Fr.) 40,72
6. Christine Goitschel (Fr.) 60,01
7. Edith Zimmermann (Av.) 61,44 itd.

EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNEM DRSANJU

Schnelldorfer začasno pred Alainom Calmatom

Na tretjem mestu Čeh Divin

GRENOBLE, 16. — Po dveh obveznih likih za posameznike je na čelu lestvice evropskega prvenstva v umetnem drsanju Nemo Schnelldorfer, medtem ko sta na častnih mestih bivši evropski prvak Francos Alain Calmat in Čeh Karol Divin. Zastavna lestvica je naslednja:

1. MANFRED SCHNELLDORFER (Nem.) 523,2 točke
2. Alain Calmat (Fr.) 518,8
3. Karol Divin (CSFR) 502,3
4. Peter Jonas (Av.) 489,5
5. Egon Zimmermann (Nem.) 482,8
6. Sepp Schornmetzler (Nem.) 455,5
7. Wolfgang Schwarz (Av.) 447,6
8. Robert Dureville (Fr.) 435
9. Philippe Pelissier (Fr.) 434
Po obveznih likih za ženske vodi še vedno Nizozemka Dijkstra pred Avstrijko Heitzer. Lestvica je naslednja:

1. SJOUKE DIJSTRA (Hol.) 1293,7 točke
2. Regine Heitzer (Av.) 1230
3. Nicole Hassler (Fr.) 1181,4
4. Diana Clifton-Peach (VB) 1150,7

Razdeljevanje nakaznic proste cone

Trgovinska zbornica je zaključila razdeljevanje novih živilskih nakaznic proste cone. Upravitelci, ki jih niso prejeli na dom, jih lahko dobijo na posebnem uradu trgovinske zbornice v Gorici, Ul. Crispi 10, ob delavnih od 9. do 12. ure. Tisti, ki so dobili stalno bivaljske v Gorici novembra in decembra lani, naj napravijo prošnjo na trgovinsko zbornico na posebnem obrazcu, ki ga dobijo na tem sedežu pri telefonski centrali. Čas za to imajo le do 30. t.m. Skupna nakazila za menze in podobno bodo izdali direktno prizadetim skupnostim.

Zenska košarkarska B liga

V prvem kolu poraz obeh tržaških ekip

CMM je izgubil doma, Julia pa v Boenu

Preteklo nedeljo je steklo tudi prvo kolo ženskega prvenstva B lige. Prvenstvo je razdeljeno v več skupin. V eni izmed teh nastopata tržaški petorki Julia in Circulo Marina Mercantile, ki sta slabo startali. Močnejša tržaška ekipa CMM, ki je pred leti sodelovala v sami A ligi, je bila premagana z visokim rezultatom na domačem tleh. Gostje je bolonjsko Libertas, ki se je izkazala kot zelo močna in homogena petorka in bo brez dvoma odigrala eno izmed najtežjih vlog na tem prvenstvu. Tržačanke so zaigrale v odkrjeni postavi. Morale so se namreč odpovedati trem standardnim igralkam, kar je znatno oslabilo njihovo napadalno in obrambno sposobnost.

Julia nima izgledov do boljšega plasmaja. Izgubila je svojo prvo tekmo v Boenu, a v kolikor so nam znane ostale nastopajoče ekipe ne

Narednik je stopil k vozu in odgrnil plahto. Teda je začuden vzkliknil:

«Lejte, kaj prevaža ta baba! Mrtevga bandita! Nato je obsul Katarino z vprašanji: «Kje si naša tega bandita? Kdo ga je ubil? Kam ga pelješ?»

«To ni bandit, moj sin je,» je rekla Katarina, užaljena v najosnovnejšem materinskem čustvu.

«Tvoj sin je? Ha, lepega sina si imela! Lahko si ponosna nanj,» je bruhal podoficer z grizljivim porogom. Nato je spet hotel vedeti, kdo ga je ustrelil, kje, kdaj in tako dalje.

Katarina je rekla samo to, da je zvedela, da je padel in je šla ponj.

«Da, to je res tebe vreden sin,» se je posmeheval narednik. «Ali te ni sram, da si imela takega sina? Sramu se stari! Fej te bodi!» In je pljunil vanjo.

«Pridite bliže!» je nato pozval svoje in jim ukazal, da morajo vsak od njih pljunuti mrtvecu v obraz.

Četniki so se nagnetli okrog voza in začeli kot za stavo pljuvati v mrtveca.

«Proč, grdohe, proč poštati!» je začela vpiti Katarina in dvignila šibo, s katero je gonila kravo, da bi udarila po četnikih. Teda jo je najbližji pahnil stran tako, da se je opotekla nazaj in omahnila v občestni jarek. Ker se je močno udarila v hrbet in glavo, je nekaj časa obledela tam napol onemnevala. Končno si je nekoliko opomogla in se z veliko muko pobrala s tal.

Medtem so četniki že izginili na bližnji gmajni. Ko je videla, da ima sin optljujev obraz, mu ga je obrisala in ga spet odela s plahto.

«Zverine, oh, kako strašne zverine!» je rekla polglasno, ko je šla dalje, razžaljena in ponižana kot še nikoli v svojem življenju.

(Nadaljevanje sledi)